

Dzień Zaduszny

Jesień... wiatr wiecie zwiedłym liściem po polach i drogach, szumi żalostnie w konarach drzew. Skarzy się natura, gotując do długiego zimowego snu.

W tej smutnej porze jesiennej rok w rok składamy hold zmarłym.

Biedni, bogaci, szczęśliwi i nieszczęśliwi, idą na cmentarz... idą na mogiły chwastami porośnięte, by w skupieniu, w serdecznym rozpamiętywaniu, ukradkiem lże otrzeć, przywołać cień drogi, ukochany, bliski, a może najbliższy, ze snu wiekuiętego, z dalekiej krainy wiecznego spokoju i ciszy.

W dniach tych żałobnych niejedna łza padnie na mogiły krzyżem czarnym znaczone, nie jedno serce przeszyje okrzyk boleści, a żal serdeczny zadrga duszą w jęk bolesny płaczu.

Bo tam pod tą mogiłą spoczywa wszystko cośmy ukochali, czem żeśmy żyli i czem żeśmy się radowali...

Skończyło się wszystko w tym ciemnym grobie...

Te liczne groby na naszych cmentarzach świadczą o jednej niezłomnej prawdzie, że prędzej czy później każdy człowiek wróci do ziemi na wieczny odpoczynek. Czyż wobec tego nie są te groby dla nas wskazówką, że żyć należy tak, aby kiedyś potężność na groby na-

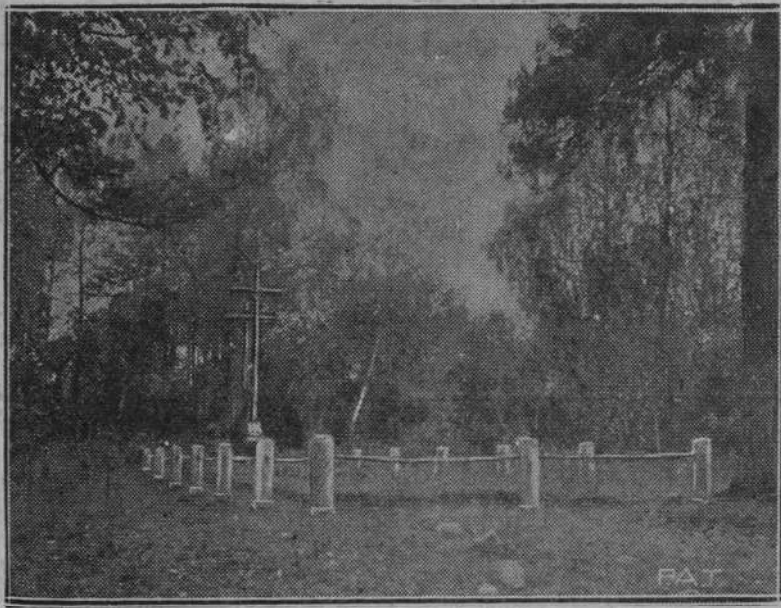
szcze z czcią spoglądała? Przecież ciała nasze zamienią się w tej ciemnej mogi-le na szary proch, pozostaną w pamięci tylko dobre uczynki. A te dobre czyny mają być zarazem wskazówką dla tych, co po nas przyjdą. Taki jest odwieczny porządek świata...

Dzień Zaduszny dziwnie smutno, a zarazem kojąco wpływa na usposobienie. Zda się, że dokoła nas niewidzialne unoszą się korowody duchów, którym dnia tego wolno zstąpić na ziemię, wolno zbliżyć się do miejsc, gdzie żyły, pracowały i cierpiały, wolno popatrzeć na bliskich, których musiały opuścić. A oni z sercem ściśniętym myślą o drogich zmarłych, groby ich stroją kwiatami i gorętszą niż zwykle szepcą modlitwę o spokój dla nich, o wybawienie z cierpień...

W dniu tym pamiętajmy nie tylko o swych krewnych i przyjaciółach. Niemniejsza jak dla nich pamięć, niemniejsza wdzięczność należy się bohaterom, co za wolność Ojczyzny legli cicho u jej łona, krwi szkarlatem brocząc jej niwy jak stróże niezłomni granic jej i niepodległości.

Za dusze ich zmówmy wieczny odpoczynek.

MOGIŁA POWSTAŃCÓW.

Ilustracja nasza przedstawia mogiłę powstańców z r. 1863 w głębi puszczy Kampinowskiej pod Zaborowem Leśnym.

W dzień żalu i łez

Dziwny to dzień, dziwny nastrój, dziwne uczucie, kiedy zobaczysz tłumy zdążające na groby.

Na groby? — pocóż na groby? Odświeżać rany sercom naszym przez bezlitosną śmierć zadane?

Życ nowymi wspomnieniami przeżytych tragedii?

I ogrom bólu wzniecać od nowa? A jednak! — kiedy nadejdzie ten szary wieczór jesienny, zda się, że od samotnych grobów idzie do ciebie szept tajemny, tak przejmujący, tak dziwnie żalostny i tak bliski, że oglądasz się...

Lecz tylko dziwna pustka grobowa wieje wokół, — niema ich, tych co odeszli... nie wrócą już nigdy...

Za oknami tylko wieje jesienny wicher i tajemnym szelestem wciska się żal nieukoiony, w głębi twej duszy, rozrywa ją w strzępy, bo przenika cię potęga bólu.

Widzisz, jak ten ostatni liść z drzewa spada? I on żył dziś jeszcze wspomnieniami niedawnej wiosny...

I ty tak żyjesz...

I tobie stają przed oczyma czasy młodości w pełni szczęścia — aż przyszedł dzień — dzień straszny, który wydarł ci twoje szczęście zabrał najdroższą osobę.

Czem jest sława? — czem jest majątek?

Czem jest twe życie?...

Ofiarowałbyś wszystko, by drogą ci osobę zbudzić ze snu, z którego nigdy przebudzenia nie ma!

Ni miłością wielką, bezgraniczną, ni boleścią ogromną, potężną nie przywołasz jej do siebie.

I nigdy nie zobaczysz jej oczu z miłością w ciebie wpatrzonych, nigdy nie usłyszysz z ust jej słowa pieszczoty... Odeszła w kraj inny, nieznan, — w kraj wiecznej ciszy — na wieczność. — Została tylko pustka — tak dziwnie okropną w swej ciszy — która cię przeraża.

Wszystkie skarby świata za jeden u-

śmiech, za jedno słowo... ale próżny trud próżny żal...

I kiedy w ten chłodny mglisty wieczór staniesz w skupieniu nad grobem, co miłość twą schował na wieczność — jawią się tobie cienie najdroższych i zda się, że mówią do ciebie:

„Nie zapomnij nas“. Cicha skarga twego bólu przerywana nieutulonym rzewnym płaczem, idzie w niebiosy przed Tron Najwyższy, a konary drzew cmentarnych, przejęte ogromem, srogością twego nieszczęścia, przypominają ci w cichym szumie słowa Chrystusa:

„Błogosławieni, którzy płaczą“...

Z. Wachowiak.

Liturgia na uroczystość Wszystkich Świętych i Dzień Zaduszny

(KAP.) Szczególnie piękna, pełna radosnej nadziei i ożywiająca w nas wiarę świętych obcowanie jest uroczystość Wszystkich Świętych.

Oto w lekcji św. Jana we wspaniałym widzeniu odkrywa przed nami niebo, ukazując 144.000 (liczba symboliczna) Żydów nawróconych i niezliczony tłum nawróconych pogan; wszyscy przyodziani w szaty białe, a palmy w rękach ich.

Pośrodku na tronie przebywa Baranek, a z ust zebranych wyrwa się pieśń: „Cześć Bogu naszemu, który siedzi na stolicy, i Barankowi“. Śpiewają pieśń ci, którzy przyszli z uścisku wielkiego i omyli szaty swo-

Ślub wdzięczności spełniony

Pomnik Serca Jezusowego na miejscu statuy Bismarcka.

POZNAŃ, 31. X. (Pat). Wczoraj w obecności duchowieństwa, władz cywilnych i wojskowych nastąpiło uroczyste odsłonięcie pomnika Serca Jezusowego. Pomnik ten wzniesiony został na placu między Zamkiem a Uniwersytetem w miejscu, na którym dawniej stał zbudowany przez zaborców pomnik Bismarcka.

Wzniesiony pomnik jest spełnieniem ślubowania, złożonego przez I.

Zjazd Katolicki w Poznaniu na dowód wdzięczności za odzyskaną niepodległość. Po południu odbyła się w sali reprezentacyjnej Targów Poznańskich uroczysta manifestacja, na którą złożyły się przemówienia prezesa komitetu starosty Begalego, J. E. arcybiskupa Teodorowicza oraz śpiewy chóru.

— o —

Wąbrzeźno ku czci Chrystusa Króla

WIELKA AKADEMJA KATOLICKIEJ LUDNOŚCI.

Z okazji przypadającego na wczoraj święta ku czci Chrystusa Króla, odbyła się w sali p. Klimka wielka akademja przy nadzwyczajnym udziale społeczeństwa katolickiego.

Scena w sali udekorowana była b. ładnie flagami o barwach papieskich, kościelnych i narodowych.

Akademja rozpoczęła się zaraz po głównym nabożeństwie. Akademję zagal pochwaleniem P. Boga p. dr. Podlaszewski, który równocześnie objaśnił cel Akademji, poczem wszyscy odśpiewali z towarzyszeniem orkiestry parafjalnej pieśń „Serdeczna Matko“. Następnie chór Tow. św. Cecylji odśpiewał „Króluj nam Chryste“, poczem deklamację wygłosiła p. Stefanja Michałowska z SMP. Zeńskiego.

Dłuższy referat o „Akcji Katolickiej“ wygłosił em. insp. szkolny p. Reiske. Referenta nagrodzono rzęstemi oklaskami.

Po referacie p. insp. Reiskego, chór św. Grzegorza pod batutą p. Ernsta odśpiewał pieśń „Serce Jezusa z nami...“ —

Z kolei drugi referat wygłosił p. dr. Podlaszewski o Misjach św., poczem połączone chóry św. Cecylji i św. Grzegorza wraz z towarzyszeniem orkiestry parafjalnej odśpiewały Hymn Katolicki „My chcemy Boga“.

Pod koniec Akademji uchwalono jednogłośnie rezolucję odczytaną przez p. dr. Podlaszewskiego w sprawie pism pornograficznych. Rezolucję wysłano do Zarządu diecezjalnego Akcji Katolickiej w Pelplinie.

Wspólnym śpiewem „Kto się w opiekę“ zakończono Akademję ku czci Chrystusa Króla.

W akademji wzięli udział miejscowi księża z ks. prob. Zakrysiem na czele, p. burm. Schwarz, p. naczelnik Retz i inni. (Z)

NIE POZWALAJĄ NA OTWARCIE GIMNAZJUM EO OBAWIAJĄ SIĘ PRZYROSTU GŁOSÓW POLSKICH.

KATOWICE. Donoszą z Opola: Odsłonięcie przez władze niemieckie udzielenia koncesji na otwarcie gimnazjum polskiego w Bytomiu spowodowane jest obawą przed wzrostem głosów polskich przy nadchodzących wyborach do parlamentu Rzeszy w dniu 6-go listopada. Otwarcie bowiem pierwszego gimnazjum polskiego w Niemczech dodałoby przy wyborach niewątpliwie otuchy gnębio-

nej systematycznie ludności polskiej. Prezydent komisji mieszanej Calonder przychylił się również do stanowiska niemieckiego, by gimnazjum polskie otwarto dopiero w dn. 8-go listopada.

— o —

JEDENAŚCIE MILJONÓW BEZROBOTNYCH.

Waszyngton. Według urzędowych danych liczba bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych zmniejszyła się w ciągu września o pół miliona i wynosi obecnie około 11 milionów ludzi.

Uzupełnieniem uroczystości Wszystkich Świętych i podkreśleniem naszej wiary w świętych obcowanie jest Dzień Zaduszny.

W chwili radości i triumfu świętych swoich Kościół, jako dobra matka, nie zapomina o tej części swych dzieci, które zeszyły z tego świata, lecz przewinienia życia ziemskiego zamykają przed niemi życie niebieskie. Ludzie bliscy, rodzina i krewni nie pamiętają zwykle o modlitwie za zmarłych. Kościół zaś w Dniu tym Zaduszny pozwala każdemu kapłanowi na odprawienie trzech Mszy św. żałobnych dla okazania największej pomocy душom czyśćcowym. Nabożeństwo rozpoczyna się wieczorem, gdy po jasnych niesporach o Wszystkich Świętych następują nieszpory w czarnym kolorze.

Po niesporach odbywa się procesja z pięciu stacjami i modlitwą za zmarłych kapłanów, rodziców, krewnych i dobrodziejów, za spoczywających na miejscowym cmentarzu i za wszystkich wiernych zmarłych. W czasie procesji śpiewają: „Dies Irae“ — „Dzień on, dzień gniewu pańskiego“ —

Hymn ten jest jękiem duszy, przerażonej sprawiedliwością sądu Bożego; zmusza on nawet ludzi sprawiedliwych do poważnego zastanowienia się nad własnym życiem i wywołuje zbawienne uczucia bojaźni Bożej.

Przed Mszą św. uroczystą odprawia się żałobną jutrznię (egzekwje), a po Mszy św. odbywa się procesja ze stacjami, tak jak na niesporach dnia poprzedniego. —

W sobotę, dnia 29 października br. o godz. 14.30 zmarła w Bogu wskutek pozabawienia Jej młodego życia przez zbrodniczą rękę, opatrzona Sakramentami św. i Olejami św., nasza ukochana, nigdy niezapomniana córka i siostra

ś. p.

Alfreda Talkowska

przeżywszy lat 22

o czym zawiadamia w ciężkim smutku pogrążona

RODZINA

Wąbrzeźno, ul. Poniatowskiego dn. 31 października 1932 r.

Eksportacja zwłok do kościoła odbędzie się w czwartek, dn. 3 listopada br. o godz. 10 przed poł. poczem nabożeństwo żałobne i pogrzeb. Osobnych zawiadomień się nie wysyła

Dnia 29 października br. o godz. 14.30 zginęła z ręki zbrodniarza, opatrzona Sakramentami świętymi

ś. p.

Alfreda Talkowska

W Zmarłej straciłem nigdy niezapomnianą przyjaciółkę.
Niech Jej ziemia lekka będzie.

Serdeczny Przyjaciół

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W środę, dnia 2. 11. 32. o godz. 10 sprzedawcą będzie w drodze egzekucji w Kowalewie na rynku przed lokalem p. Neumerowej najwięcej dającemu za gotówkę:

biurko i szafę żelazną do pieniędzy.

Rogowski, komornik sąd. w Kowalewie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W czwartek, dnia 3. 11. 32. o godz. 14 sprzedawcą będzie w drodze egzekucji w Frydrychowiu u p. Tadeusza Pankowskiego najwięcej dającemu za gotówkę:

24 tuczników wagi około 2 ctr., 16 żrebaków, samochód osobowy, 5 powozek, fortepian, bufet deb., kredens, 10 krzesel, 2 fotele, zegar stoj. (dębowy), dywan perski, szafa żelazna, bibliotekę dębowa, biurko dębowe i inne przedmioty luksusowe.

Rogowski, kom. sąd. w Kowalewie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W środę, dnia 2. 11. 32. o godz. 13 sprzedawcą będzie w drodze egzekucji w Pływaczewiu u p. Józefa Fryca najwięcej dającemu za gotówkę: 1379/32

8 warchlaków.

Rogowski, komornik sądowy w Kowalewie.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

Dnia 3. 11. 32. o godz. 12.30 sprzedawcą będzie najwięcej dającemu za gotówkę u p. M. Szymczaka

urządzenie restauracji i składu oraz 8 prosiaków, 3 świnię po 1 ctr., 1 centryfugę większą i 1 centryfugę małą, beczkę octu i oliwy.

Litwin, komornik sądowy w Golubiu.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

Dnia 3. 11. 32. o godz. 13.30 sprzedawcą będzie najwięcej dającemu za gotówkę u p. Szymona Zdrowieckiego w M. Pulikowie

1 maciorę około 2 i pół ctr. z 7 prosiakami, 3 świnię po 1 ctr., 1 bryczkę starą.

Litwin, komornik sądowy w Golubiu.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

Dnia 4. 11. 32. o godz. 11 sprzedawcą będzie najwięcej dającemu za gotówkę u p. Bolesława Gumieńskiego w Golubiu ul. Toruńska

zbiór z około 5 móróg żyta, około 6 fur jęczmienia, około 6 fur żyta, 1 bufet, 1 biurko, 1 stół z 8 krzesłami, 1 kanapę, 10 indyków, 10 kur, zbiór z 3 móróg kartofli i 10 gęsi.

(-) Litwin, kom. sąd. w Golubiu.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

Dnia 3. 11. 32. o godz. 9 sprzedawcą będzie najwięcej dającemu za gotówkę u małż. Ferginich w Gaju

zbiór z około 7 móróg żyta.

Litwin, komornik sądowy w Golubiu.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

Dnia 3. 11. 32. o godz. 14.30 sprzedawcą będzie najwięcej dającemu za gotówkę u p. Zygmunta Karczewskiego w Anielewie

zbiór z około 13 móróg żyta.

Litwin, kom. sąd. w Golubiu.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

Dnia 3. 11. 32. o godz. 10 sprzedawcą będzie najwięcej dającemu za gotówkę w Lipnicy

zbiórka reflektantów przed oberżą.

Litwin, kom. sąd. w Golubiu.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

Dnia 3. 11. 32. o godz. 15.30 sprzedawcą będzie najwięcej dającemu za gotówkę u p. W. i J. Markietanów w Przeszkodzie:

2 stogi żyta i większą ilość mebli.

Litwin, komornik sądowy w Golubiu.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

Dnia 4. 11. 32. o godz. 10 sprzedawcą będzie najwięcej dającemu za gotówkę u p. Mendla Motyla Golub Rynek

30 swetrów damskich rozmaitych, 80 par damskiego skózanego obuwia.

Litwin, kom. sąd. w Golubiu.

Licytacja 151.

W tutejszym rejestrze handlowym A. pod liczbą 151 wpisano: Liwcia Altyna, skup zboża w Golubiu.

Golub, dnia 14 września 1932 r.

Sąd Grodzki.

Pokój jadalny

w dobrym stanie i różne sprzęty domowe do sprzedania po dostępnej cenie.

Obejrzeć można w Młynie Parowym— ulica Marsz. Józefa Piłsudskiego nr. 40

KĄDZY MOŻE SIĘ WZBOGACIĆ

o zęty los I-ej klasy Państwowej Loterii Klasowej w szczęśliwej kolekturze

Głosu Wąbrzeskiego

Mickiewicza 1 Wąbrzeźno Telefon nr. 80

Plan gry nowej Loterii to rewelacja dla uczestników. Tak korzystnych szans wygrania, tylu premij i takich wygranych jeszcze nie było. Już na jeden los można wygrać—

1.000.000 ZŁOTYCH

a pozatem każdy los może być 5 razy wylosowany w ciągu Loterii i oprócz wygranych, w planie przewidzianych, osiągnąć 5 premij w rozmaitych wysokościach.

Ciągnięcie już 17-go listopada 1932 r.

Ogólna suma wygranych wynosi około

24 milionów złotych

Ceny losów niezmienione: ćwiartka zł 10, połówka 20, cały 40

Losy wysyłamy za zaliczeniem pocztowym lub też za uprzednią wpłatą należności na nasze konto P. K. O. NR. 204-252. Na odwrotnej stronie blankietu należy wymienić cel przesłania kwoty tudzież dokładny adres. W naszej szczęśliwej kolekturze padają stale wygrane

Poszukuję

UCZNIĄ

syna uczciwych rodziców. Pisemne zgłoszenia przyjmuję

Hotel Dwór Wąbrzeski

Tanio jak nigdy

czyste, suche

GESEPIERZE

tylko małe z puchem

1/2 kg. za 3⁵⁰

E. GOETZ

Wąbrzeźno

SKŁAD

narozny jest do wydzierżawienia

F. Klimaszka

Mestwina, — naroznik M. J. Piłsudskiego

Po najtańszych cenach polecam:
Kit do okien Karbit
Wałki do okien
oraz na Dzień Zaduszny
Świece i lampki grobowe
Drogerja pod Łabędziem
właśc. Aleksy Ostrowski
WĄBRZEŹNO HALLERA

Drzewka owocowe
w wielkim wyborze poleca
Powiatowa Szkołka drzewek w Okoninie pow. Grudziądz Pomorze.
Cenniki na żądanie bezpłatnie

Drogerja „FLORA”
poleca po cenach konkurencyjnych:
Perfumy, Mydła, Farby, Lakiery, Pokost, — Artykuły do prania
bardzo korzystnie
Obsługa rzetelna i fachowa
B. GAWRYCH
Rynek 30 WĄBRZEŹNO Rynek 30

Tylko dalekoidącą oszczędnością — nasz naród jest w stanie doprowadzić Państwo własnymi siłami do zosobności i potęgi.
I. Mościcki

PIECZATKI różnego rodzaju
kauczukowe i metalowe
szyldy mosiężne
na drzwi i firmy
dostarcza najtaniej

Głos Wąbrzeski
B.SZCZUKA
Wąbrzeźno-Pom.

PIERWSZE NAJNOWOCZESNIEJSZE KINO DŹWIĘKOWE
„SŁOŃCE”
HOTEL POD BIAŁYM ORŁEM

Tylko dziś w poniedziałek 31 bm. o 8,15 wiecz. — Dotąd niebywały rekordowy podwójny program
Jako pierwszy obraz wyświetlamy ulubieńca wszystkich **HARRY PEELA** w najpotężniejszym jego dźwiękowcu
Ocenę o filmie „ON ALBO JA” wydać może tylko ten, który film ten sam oglądał.
Jako drugi wyświetlamy na ogólne żądanie ulubiony film z **Maurycy Chevallierem** p. t.
„WESOŁY PORUCZNIK”
We wtorek (święto) o 4, 615 i 845 wyświetlamy film „ON ALBO JA” z tygodnikiem